

No 293.

Kalendarzyk tygodniowy:

Piąt. św. Wiktorji P.
Sob. Wigilia.
Niedz. NARODZ. CHR P.
Pon. św. SZCZEPANA M.
Wt. św. Jana Ap.
Sr św. Młodzianków M.
Czw. św. Tomasza B.

Wschód słońca: godz. 8 m. 12
Zachód słońca: godz. 3 m. 46
Dług dnia: godz. 7 m. 36
Przybyło dnia: g 0 m. 02

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50

Odnoszenie 10 k. m.

Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40

Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Piątek, dnia 23 grudnia 1910 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minkoj
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Sargia KALODONT

Niezbędny KREM i ELIKSIR do ZĘBÓW
Utrzymuje zęby biało, czysto i zdrowo.

zadać wszędzie

TEATR
POPULARNY

A. Mielewskiego

(KONSTANTYNOWSKA 16)

W niedzielę, d 25 b. m.,
o g 3 po poł.

„Zmartwychwstanie”

Talstoja.

Wieczorem o g 8 m 15

„Kmicic”

H. Sienkiewicza.

W poniedziałek, 26 b. m.
o godz. 3 po poł.

„Falszerze pieniędzy”

Wieczorem, o g 8 m. 15
(po raz pierwszy)

„Panna do
wszystkiego”

We wtorek, d, 27 b. m.,
o godz 3 po poł.

„Zbójcy”

Wieczorem, o g. 8. m. 15

„Moja
synowa”

3241

EAU DE COLOGNE
CAUX FLEURS
ED. PINAUD
PARIS
2217 16

Z parlamentu wiedeńskiego.

Izba poselska parlamentu wiedeńskiego ukończyła już obrady przed ferjami świątecznymi.

Uchwalenie prawozoryum budżetowego w drugim i trzecim czytaniu nie napotkało trudności. Prezes Izby poselskiej życzeniami świąt wesołych zakończył obrady tegoroczne.

Izba poselska wraz z ostatniem posiedzeniem od dnia 24 listopada odbyła piętnaście posiedzeń plenarnych. Z tych posiedzeń sześć poświęcono dyskusji nad objawami drożyzny środków spożywczych i nad sposobami zapobieżenia tej drożyznie. Dyskusja drożyzniana dobiegła końca na szóstym posiedzeniu Izby poselskiej w dniu 1-ym grudnia. W dniu 2 grudnia na siódmym posiedzeniu Izby poselskiej rozpoczęto dyskusję nad prawozoryum budżetowym. Pierwsze czytanie prawozoryum budżetowego dobiegło końca w dniu 6 grudnia na dziewiątym z rzędu posiedzeniu Izby. Dnia 9 grudnia na dziesiątym posiedzeniu Izby poselskiej rozpoczęto dyskusję nad przedłożeniem rządowem w sprawie przedłużenia przywileju Banku austro-węgierskiego. Owej dyskusji dokonano na posiedzeniu dwunastym w dniu 13 grudnia. Na trzynastym z rzędu posiedzeniu Izby poselskiej w dniu 14 grudnia uchwalono przedłużenie na rok jeden tymczasowego regulaminu za-

ostrzonego obrad Izby poselskiej. Na posiedzeniu piętnastym nastąpiło uchwalenie prawozoryum budżetowego.

Od 24 listopada po dzień 15 grudnia włącznie Koło polskie odbyło dziewięć posiedzeń. Z tych posiedzeń najważniejszymi były posiedzenia: trzecie, czwarte i piąte w dniach 29 oraz 30 listopada i 6 grudnia, poświęcone sprawie kanatowej.

Nad całą sesją górowało przesilenie gabinetowe. Pierwsze pogłoski o dymisji gabinetu pojawiły się w sobotę dnia 10 grudnia w wczesnych godzinach popołudniowych. Już same pogłoski o przesileniu gabinetowem zmieniły z gruntu całą sytuację parlamentarną. Odrazu zdawano sobie sprawę że niema mowy, by Izba poselska zdołała i zechciała załatwić przed Nowym Rokiem pierwotnie projektowany program prac parlamentarnych. Na posiedzeniu dwunastym Izby poselskiej gabinet barona Bienertha przedstawił się już jako rząd tymczasowy, powołany do załatwiania spraw bieżących. Izba poselska w porozumieniu z tym rządem ograniczyła swoją działalność do uchwalenia tymczasowego regulaminu i trzech miesięcznego prawozoryum budżetowego.

Tak się przedstawia rezultat krótkiej sesji przednoworocznej w cyfrach i w faktach zewnętrznych. Rezultatem politycznym owej trzytygodniowej sesji będzie usunięcie z gabinetu barona Bienertha, który sam osobiście się cieszy u wszystkich stronnictw pełnym zaufaniem, ministrów nieudolnych lub politycznie zużytych.

Obecność tych ministrów w rządzie tworzyła niebezpieczeństwo i dla parlamentu i dla rządu samego. Dla parlamentu dlatego, że ministrowie nieudolni z obawy bankructwa politycznego unikali systematycznie podejmowania wszelkich reform i prac poważniejszych w wyższym stylu. Skazywali tedy parlament na bez-

czynność, przez co naokoło parlamentu wśród opinii publicznej wytwarzała się atmosfera niechęci i nieufności do Izby ludowej.

Opinia publiczna pomawiała Izbę ludową o lenistwo i zupełną bezpłodność, nie wiedząc, iż właściwymi winowajcami są ministrowie, nie dorastający do swego wysokiego stanowiska. Powtórnie wielkim niebezpieczeństwem byli ministrowie zużyli politycznie. Starali się bowiem utrzymać na swych stanowiskach z pomocą proszkowania stronnictw. Nie chcieli żadnej stałej większości, nie chcieli solidarnego postępowania stronnictw poszczególnych. Zgoda w stronnictwach formalnie ich przeraziła. Ich ideałem były ogólne rozbitcie, ogólny zamęt, ogólna wojna. Taki stan myślenia się skończy rozwiązaniami parlamentu. Do tego rozwiązania dążyli otwarci ministrowie politycznie zużyli, ponieważ ów środek dawał im nadzieję pozostania u władzy przynajmniej jeszcze przez pół roku.

Trudno stawiać w obecnej chwili horoskop nawet dla najbliższej przyszłości politycznej.

Chwila obecna, jak każda chwila przejściowa pomiędzy ustąpieniem starego rządu i zjawieniem się nowego, przedstawia obszerne pole dla domysłów i dla intryg. Nie brakuje jednak jest też dużo i drugich.

Objaw to nieodłączny od każdego przesilenia ministeryalnego. Domysłów nie bierze się poważnie intryg oraz intryżek nie trzeba brać tragicznie. Wolnych tek ministeryalnych nie będzie dużo, kandydatów jest stanowczo zbyt wielu.

„Polska dla Żydów.”

Niejaki p. Zabotinskij, który, jak wiadomo czytelnikom naszym, wystąpił w jednym z liberalnych organów rosyjskich z bezczelnem twierdzeniem, że Królestwo Polskie jest krajem polsko-żydowskim, że w chwili obecnej ma charakter dwunarodowy, że z tym faktem Polacy muszą się przedrzeć czy później pogodzić i że zaniechać powinni uważania siebie za gospodarzy kraju, rozgniewał się wielce na odprawę, udzieloną mu przez prasę polską i wystąpił w warszawskich pismach z repliką, równie głupią, jak arogancką.

Bezczelnie oświadcza, że obrona praw polskich w Polsce równa się reakcyjnemu hasłu: „Polska dla polaków.” Obstając przy swojej dewizie „Polska Judeja,” dowodzi dalej, że polacy są mniej kulturalni od żydów i na dowód przytacza przysłowie niemieckie: „Schmutzig wie ein Pole” („Bрудny, jak polak”), oraz polskie pijaństwo. Wreszcie p. Zabotinskij daje nam lekcję literatury i oświadcza (cytujemy dosłownie):

„Bialik i Czernichowski to poeci żydowscy, którym po śmierci Konopnickiej cała poezja polska nie stęga nawet do... pleców.”

Na zakończenie zaś tej operetki pan Zabotinskij raz jeszcze zaleca uwadze rządu swoją teorię o polsko-żydowskim kraju, dając bardzo wy-

rażnie do zrozumienia, że gdy zamiast hasła „Polska dla Polaków“ zwycięży hasło „Polska dla Żydów“, to w Żydach idea rosyjska będzie miała mocniejsze oparcie.

Przynajmniej szczerze i otwarcie... Wywody żydowskiego publicysty mają tę dobrą stronę, że oświetlają bez żadnych obstronków istotne dążenia litwactwa w Polsce. Nie mówią one, rzecz prosta, nic nowego: wszystko, co z takim cynizmem wypowiada p. Zabotnicki — żydzi już od dawna wcielają w czyn w Poznańskiem, gdzie, jak wiadomo, są najwierniejszą podporą hakaty... O tem wiemy dobrze... Wywody p. Zabotnickiego zasługują jednak na uwagę z tego względu, że z taką zdumiewającą otwartością demaskują... obłudę Żydów, którzy skarżą się wciąż na „ucisk“, na „prześladowanie“ i na „ograniczenie ich praw“ zarówno w Królestwie Polskiem, jak i w Galicji. Posłuchamy n. p. jakie ograniczenia odkrył w Galicji warszawski żargonowy „Hazman“, który, rozpisując się o stosunkach galicyjskich, oburza się, że w miastach tamtejszych jest tylko 13 proc. urzędników żydowskich. Ponieważ w wielu miastach galicyjskich jest 50 proc. Żydów, więc zdaniem „Hazmana“ — na pocztę n. p., która obsługuje przeważnie miasta, powinno być 50 proc. urzędników żydowskich.

„Inaczej — woła organ żydowski — będzie to także ograniczenie procentowe.“

P. Zabotnicki, na szczęście, określił bardzo jasno to „równouprawienie“, jakiego się domagają Litwacy. Streszcza się ono w hasle: „Polska dla Żydów.“

Eksploatacja sieci kolejowych i przyczyny jej niedoborów.

Departament rachunkowości kontroli państwa ogłosił dane, dotyczące eksploatacji sieci kolejowej w roku 1908.

Ogólna długość sieci kolejowej pod koniec roku 1908 wynosiła 60,929 wiorst, z liczby tej skarb eksploatawał 41,555 wiorst, a prywatne Towarzystwa 19,374 wiorsty.

Ogólna suma kapitałów zrealizowanych na budowę kolei wyraża się w cyfrach 2,696 milionów rubli, na koleje skarbowe 1,782 miliony rubli, na koleje prywatne, wydatki skarbu na budowę sieci skarbowych wynoszą 2,030 milionów rubli, na prywatne zaś 26 milionów rubli.

Ogółem więc na zbudowanie 60,929 wiorst kolei wydano 6,534 miliony rubli.

Wysokość opłat, przypadających od tych kapitałów, wynosiła w roku 1908 olbrzymią sumę 278 175 000 rubli. Z sumy tej przypada na pożyczki rządowe 122,977,000 rubli, a na obligacje, wypuszczone przez prywatne Towarzystwa kolejowe 64 595,000 rubli, wreszcie na wydatki skarbu państwa 90,603,000 rubli.

Wypuszczono przeważnie pożyczki 4% (81% ogólnej sumy pożyczek).

Eksploatacja sieci kolejowej dała w r. 1908 dochodu ogółem 827,251,000 rubli, z tego na koleje skarbowe przypada 586,050,000 rubli, a prywatne 241,201,000 rubli.

Na potrzeby sieci kolejowych wydatkowano 661,693,000 rubli, z tej sumy na koleje skarbowe przypada 488,143,000 ruble, na prywatne zaś 173,550,000 rubli.

Dochodu czystego z kolei skarbowych było 97,907,000 rubli, prywatnych 67,650,000 rubli.

Ogółem 165,557,000 rubli, co wynosi 2,53% od kapitału budowlanego. A ponieważ opłaty od pożyczek kolejowych wynoszą przeciętnie 4,31%, więc na pokrycie ich po potrąceniu czystych zysków zabrakło w roku 1908 olbrzymiej sumy rb. 112,618,000.

Z kolei skarbowych dały dochód czysty: baszknezacka, libawo-romeńska, południowo zachodnie, południowe i poleskie.

Pozostałe koleje dały deficyt w sumie ogólnej 110,233,000 rubli.

Co się zaś tyczy kolei prywatnych, to kolej warszawsko-wiedeńska, władkawkazka, moskiewsko-kijowska, woroneska, południowo-wschodnia i kolejki podjazdowe dały dochód w sumie rubli 46,775,000.

Pozostałe koleje prywatne kontrola państwa zalicza do mało dochodowych i skarb dla pokrycia opłat obowiązujących dopłacił w 1908 r. kolejom tym 27,182,000 rubli.

Zdaniem członka Rady państwa, hr. Wittego

wojna japońska wykazała, jak dalece koleje rosyjskie są nieprzygotowane do potrzeb mobilizacji. Pod wpływem tych czynników, prywatną budowę kolei ruguje rząd i jednocześnie skarb wykupił te koleje, za które wskutek systemu gwarancyjnego, ponosił całkowite ryzyko eksploatacji.

Od roku 1901 do 1905 dopłaty skarbu wynosiły 20—40 milionów rubli.

Wojna japońska wywołała w ruchu kolejowym zamęt, potrzeba było mobilizować linie kolejowe, ściągać tabor i t. p., wskutek czego dopłata skarbu wynosiła w 1905 roku 85 i pół miliona rubli, więc ówczesne niedobory kolejowe hr. Witte uważa za zjawisko zupełnie normalne, jako wydatek skarbu na obronę państwa. Jednakże system eksploatacji kolejowych jest wadliwy, gdyż polegać on winien nie tylko na ciągłości i szybkości przewozu ładunków oraz podróży, ale i na skierowaniu tak ładunków na koleje, by one same opłacały 4 1/2% od kapitału budowlanego. Ministerium komunikacji urzeczywistnia pierwsze, nie troszcząc się o drugie.

Dalej zaś są błędy polityki taryfowej: to zniżają taryfy, to znów je podnoszą, nie trzymając się stałe zasady, że towar winien płacić za swój przewóz tylko w miarę możliwości, nie więcej.

Przy skupie kolei prywatnych przez skarb, płacono niejednokrotnie o wiele więcej, niż one były warte. (h)

Datek miliardera.

Prasa angielska podaje wiadomości o datku miliardera amerykańskiego, p. Carnegie, który ofiarował 10 milionów dolarów na cele międzynarodowego pokoju. Pieniądze te zostały złożone do rąk rady 24-ch osób, ale w jaki sposób mają być zużytkowane, na razie jeszcze nie wiadomo.

Carnegie zdobył sobie tym uczynkiem wielką sympatię ogólną, jako propagator pięknych hasel. Składając powyższy datek, wypowiedział Carnegie następujące słowa:

„Nie jesteśmy przecież ludożercami, ani rozbójnikami, którzy łupią sąsiednie miasta i mordują ich mieszkańców, a jednak w wojnie zabijamy się wzajemnie, jak barbarzyńcy. W XX wieku można usprawiedliwić tylko dzikiego zwierza za taki postępek; wojna nie jest sprawiedliwością, lecz kwestyą siły.“

Naród ponosi ciężką winę jeżeli odrzuci sąd polubowny i żąda rozstrzygnięcia sporu od trybunału, wobec którego prawo nie ma głosu. Za najpewniejszą drogę, prowadzącą do ugruntowania pokoju powszechnego, uważam zasadę wypowiedzianą przez prezydenta Tafta w Nowym Jorku na posiedzeniu arbitrów“.

„Ja, osobiscie — mówił prezydent — nie rozumiem dlaczego kwestye narodowe nie mogą być rozstrzygane sądownie tak, jak kwestye natury prywatnej. Brytania wyraziła swe życzenie załatwienia wszelkich nieporozumień z północną Ameryką właśnie tym sposobem. Skoro więc Anglia wprowadzi w czyn ową wielką ideę, nie wątpię, że za jej przykładem pójdą wszystkie inne państwa“.

A. K.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Sławomira, Jutra Godysława.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16). Dzień „Facatycy“. Początek o godz. 8 mia. 15 wieczorem.

KRONIKA.

(—) Podatek dochodowy. Dumska komisya finansowa ukończyła redagowanie projektu podatku dochodowego. Podatek ten opłacany ma być od dochodu, jaki wpłynął istotnie, w jakiejkolwiek bądź formie.

Od podatku — jak streszcza projekt komisji „Utro Rossiji“ — wolni są: Ich Cesarskie Mości, Następca Tronu, Jego Małżonka oraz Dzieci niepełnoletnie Najjaśniejszego Pana i Następcy Tronu; wolni są dalej posłowie i konsulowie państw cudzoziemskich; zwolnione są również dochody z dóbr pałacowych członków Domu Panującego, dochody z majątków i przedsiębiorstw przebywających zagranicą, płace funkcjonaryuszów ministerstw wojny i marynarki, oraz emerytury i za-

silki, wypłacane przez instytucje wojskowo-dobroczynne

Od dochodu, nie przekraczającego rb. 1,000 nie opłaca się żadnego podatku; następnie podatek opłacany ma być w stosunku następującym:

Dochód:

od rb.	1,000 do	1 100 p. rb.	11
1,100	1,200	13	13
1,200	1,400	15	15
2,000	2 3 0	26	26
2,900	3,200	40	40
3 600	4,000	52	52
6 000	6,500	101	101
8,000	8,500	149	149
10,000	11,000	220	220
15,000	16,000	400	400
20,000	21 00	630	630
30,000	31,000	1,250	1,250
50,000	55,000	2,450	2,450
75,000	80,000	3,700	3,700
95,000	100,000	4,700	4,700

Przy dochodzie przewyższającym rb. 100,000 podatek wynosić ma 5 proc.

(a) Z przemysłu żelaznego. Rosyjski konsul generalny w Erzerumie zawiadomił łódzki komitet giełdowy, że żelazo rosyjskie ostatecznie wyregulowało europejskie. Handlujący wyrobami żelaznymi w Erzerumie wyrażają żądanie nawiązania bardziej ożywionych stosunków z firmami rosyjskimi.

Okólnik zaleca, aby dla dogodności przesyłania cienkiego żelaza giętego układać je w paczki długości 75 centymetrów, a grube żelazo, nie wyginające się, przysyłać sztukami nie dłuższymi nad 150 centymetrów, ponieważ zbyt długich sztuk nie można przysyłać w jukach na rynki wilajetu Erzerumskiego.

(a) W sprawie kolei wierszowskiej. Departament dróg żelaznych zawiadomiał łódzki komitet giełdowy, że narady w sprawie ponownego rozpatrzenia projektu budowy zachodniego wierszowskiej kolei żelaznej — przedstawionego przez hr. braci Potockich i Szablowskiego — wyznaczone zostały na 30-go grudnia roku bieżącego.

Komitet giełdowy do udziału w tych naradach delegował przedstawiciela swego w Petersburgu adwokata przysięgłego Tadeusza Nowaczyńskiego.

(a) Zawieszenie wypłat. W tych dniach zawiesiła wypłaty łódzka firma „E. Weiss“, wyrabiająca towary sukienne. Passywa dosięgają 100 tys. rb.

(a) Z laboratorium miejskiego. W dalszym ciągu badań nad zafalszowaniami artykułów spożywczych otrzymujemy od dr. St. Bartoszewicza, zarządzającego laboratorium miejskiem, wykaz firm, gdzie znaleziono zafalszowania masła: u Maryi Szajkowskiej (Andrzeja 36), zawiera 75 pr. tłuszczów zwierzęcych; Szymona Szmalawa (Andrzeja 38), zawiera 45 proc. łoju; Józefy Łuczyńskiej (Milsza 27), zawiera 15 proc. łoju; Emmy Hage (Wólczanska 63), zawiera 60 proc. łoju; Stanisława Janikiewicza (Nowo-Cegielna ana nr 4), zawiera 60 proc. łoju; Heleny Przewskiej (Długa 45) — 25 proc. tłuszczów zwierzęcych; Henocha Trybownika (Pańska 36) 40 pr. tłuszczu zwierzęcego; Pinkusa Wolberga (Benedykta 25) — 35 pr. łoju; Weingastena (Pasaż Szulca 25) — niezdatne skutkiem znacznej zawartości wody; Władysława Wintera (Zakątna 78) — 40 proc. łoju; Pessy Elbaum (Cegielniana 14) — 35 proc. łoju; Mowszy Pinkusa (Cegielniana 32) — 30 proc. łoju; Szmula Wolberga (Benedykta 21) 20 proc. łoju; Izraela Rozyna (Benedykta 19) — 20—30 proc. łoju; Jakóba Trybownika (Benedykta 36) — 30 proc. łoju.

Sery niezdatne do jedzenia u: Gustawa Franczkiego (Pańska 58), zawierają dużo brudu i zjełczałe; Estery Listein (Zawadzka 92), ser zapleśniały i gorzki; Michała Teckina (Pańska nr. 48), ser półsmietankowy, przygotowany z twarogu i sztucznie zabarwiony. Henocha Trybownika (Pańska 36), ser zapleśniały i zawiera dużo brudu; Zolmy Zajler (Benedykta 9), ser przygotowany z twarogu i sztucznie zabarwiony (jako smietankowy); Pinkusa Wolberga (Benedykta 25), zawiera dużo brudu i pleśni; Henocha Kenera, ser pod nazwą smietankowy, przygotowany z twarogu i sztucznie zabarwiony; Eliasza Salnika (Zawadzka 40), ser gorzki i zapleśniały; Mowszy

Pinkusa (Cegielniana 32), zawiera dużo brudu i pleśni; Szmul Wolberga (Benedykta 21), biały ser gorzki, zawiera dużo brudu i pleśni; Jakóba Trybownika (Benedykta 36), ser zepsuty i zgniły; Harsza Bartkowskiego (Łagiewnicka nr. 15), ser z twarogu zabarwiony sztucznie, jako śmietankowy.

(a) **Z poboru.** Wczoraj w biurze powiatu przy ulicy Zielonej, stawiali do superrewizji ci popisowi, którzy podczas ostatniego poboru dla przyczyn legalnych nie mogli się stawić do pełnienia służby wojskowej. Przyjęto na rachunek tegorocznego kontyngensu 3 popisowych.

(a) **Osobiste.** Inspektor urzędu lekarskiego przy sądzie gubernialnym piotrkowskim przyjechał do Łodzi w interesach służbowych.

(b) **Odpuściek świąteczny** młodzieży szkolnej zaczął się wczoraj, a trwać będzie do 10-go stycznia r. p.

(h) **Na kolejach** już się rozpoczął ruch przedświąteczny osobowy. Pociągi odchodzić przepelnione, co zapewne weźmie pod uwagę zarząd kolei fabryczno-łódzkiej i zwiększy liczbę wagonów w pociągach.

(x) **Ruch tramwajów.** Jutro jako w Wigilię Bożego Narodzenia, wagony kolei elektrycznej miejskiej (tramwaje) przestaną kursować o g. 8 w.; w pierwszy dzień Bożego Narodzenia zacząć kursować o g. 12 m. 30 pp.

(x) **Choinka w Kole panien.** W środę, o godz. 6 po poł., doroczny zwyczajem Koło panien w lokalu własnym przy ul. Przędz nr. 12, urządziło choinkę dla dziewcząt ze szwalni, utrzymanej przez Koło. Jarzące drzewko, gustownie przybrane, otoczyło grono dziewcząt w wieku od lat 10 do 14, które rytmicznie i harmonijnie odśpiewały parę kolend, a następnie jedna z nich złożyła podziękowanie członkiniom Koła za ich opiekę i starania, dzięki którym zysują możliwość uczynnego zapracowania na chleb powszedni i kształcą swój umysł i serce.

W końcu zebrania panny z zarządu pod przewodnictwem swej prezeski obdarzyły wychowanki swoje podarkami gwiazdkowymi. Całą uroczystość cechował serdeczny ciepły nastrój.

(a) **„Gwiazdka“.** Wczoraj, o godzinie 5 ej po południu, w gmachu Przytułku dla starców i kalek, przy ulicy Dzielnej № 52, odbyła się doroczna uroczystość „Gwiazdki“. Zgromadzili się w komplecie członkowie zarządu chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności, komitetu Przytułku, opiekunki i opiekunowie wraz z członkiem honorowym i jednym z głównych dobroczyńców zakładu p. Edwardem Herbstem.

Odpowiednio do wyznania zgromadzono w kaplicach na pierwszym i drugim piętrze pensjonarzy katolików i ewangelików. Do pierwszych w ciepłych i serdecznych słowach przemawiał ks. Karol Szmidel, proboszcz parafii św. Krzyża, do ewangelików po polsku i niemiecku—pastor R. Gundlach.

Pienia religijne w kaplicy katolickiej wykonał chór kościoła św. Krzyża, pod kierunkiem p. Kuleszy, zaś w ewangelickiej—chór z domu sierot parafii ewangelickiej św. Trójcy.

W salach dolnych na parterze ustawiono jarzące, odpowiednio przystrojone choiny, a dookoła stołów, zastawionych podarkami gwiazdkowymi, zgromadzono pensjonarzy Przytułku.

Władze Towarzystwa dobroczynności wraz z opiekunami i opiekunkami udali się najpierw do sali, gdzie znajdowały się kobiety. Przemawiał prezes komitetu Przytułku p. Sprzączkowski, podnosząc z uznaniem pracę prezesa T-siwa dobroczynności pastora Gundlacha, oraz zasługi opiekuna p. Herbsty, prosząc zarazem, aby w imieniu władz Towarzystwa wyraził podziękowanie pani Annie Scheiblerowej, która nie przestaje być dobroczynną, i obecnie nadesłała na gwiazdkę dla pensjonarzy Przytułku do rozdania 150 rubli. W sali, gdzie zgromadzono mężczyzn, przemawiali pp. Wehr i pastor Gundlach.

W imieniu swych towarzyszy dziękował gorąco dobroczyńcom zakładu pensjonarz Lewandowski.

Uroczystość „gwiazdki“ zakończono rozdaniem strucli, bakalii, pierników, tytoniu i t. d.

W Przytułku znajduje się 300 pensjonarzy (163 katolików i 137 ewangelików).

(a) **Z sądów** Sędzia pokoju 7 rewiru m. Łodzi skazał: Ignacego Wodę za niestawienie się na

ćwiczenia wojskowe na 4 dni bezwzględnego aresztu; Moszka Dawida Nysenberga za przekroczenie przepisów o powinności wojskowej na 1 rub. lub 1 dzień aresztu; Abrama Morgentalera za niehygieniczne utrzymywanie sklepu (Konstantynowska 38) na 3 rb. kary lub 1 dzień aresztu; za nieporządku w domach: przy ul. N. Cegielnianej № 24/26 Chaima Waintrauba na 15 rb. lub 3 dni aresztu; przy ul. Leszno № 4 Szymona Ruszeckiego na 5 rubli lub 2 dni aresztu; przy ul. Zielonej № 47 Jana Wintera na 5 rubli lub 2 dni aresztu; przy ul. Cmentarnej № 3 Jakóba Borzykowskiego na 10 rubli lub 3 dni aresztu; przy ulicy Zawadzkiej № 37 Moszka Szaję Herszberga na 10 rubli lub 3 dni aresztu; Michała Falka za niezameldowanie się władzom jako popisowy na 50 rubli lub 15 dni aresztu; Abrama Szmulewicza—za prowadzenie handlu w godzinach zabronionych w sklepie przy ul. Zawadzkiej № 24—na 2 ruble lub 1 dzień aresztu; Szlamę Weingartena—za opóźnione zamykanie sklepu przy ul. Pasaż-Szuloa № 25—na 15 rb. lub 3 dni aresztu; Szmulę Wassermana—za ujawnione nieporządki w ustępach—na 15 rubli lub 3 dni aresztu; Stanisława Krola—za nieogrodzenie parkanem placów—na 15 rubli lub 3 dni aresztu; Eugeniusza Weikerza—za przekroczenie przepisów policyjnych na 5 rubli lub 2 dni aresztu; Barbarę Dotrzyńską—za nieogrodzenie placu—na 10 rubli lub 3 dni aresztu; Chaję Grosmana za otwarcie sklepu (Zawadzka 27), o godz. 11 ej rano w święto na 5 rubli kary lub 2 dni aresztu.

(—) **Kara prasowa.** Redakcyja „Wiadomości codziennych“ skazana została na 200 rb. kary za przedrukowanie listu Casina przesłanego „Gazecie Warszawskiej“ z okazji mowy p. Aleksiejewa w Dumie podczas rozpraw oświatowych „Wiadomości codziennie“ zaznaczają, że jest to w roku bieżącym ósma kara, nałożona na to pismo

(a) **Kradzieże.** Z mieszkania Hersza Hoffmana, przy ul. Potulankowej nr. 8, skradziono za pomocą podrobionego klucza złote i srebrne przedmioty, oraz weksle i marki stemplowe, wartości 903 rb. Na ślad złodziei nie natrafiono.

(a) **Aresztowano** w obrębie 6 go cyrkulu policyjnego kilka osób, poszlakowanych o udział w napadzie i rabunku kasy towarowej w Pabianicach.

(x) **Ze straży** We wtorek, dnia 27 grudnia, o godzinie 4 po poł., zebranie członków pierwszych 4 ch oddziałów łódzkiej straży ogniowej ochotniczej, w domu rekwizytowym I oddziału.

(h) **Z targu.** Dziś na targi łódzkie dowoży artykułów spożywczych były dość duże i znalazły chętnych nabywców. Płacono: kwartę masła 1 rb. 10 kop., kopę ja, 1 rb. 60 kop., gęś 2 rb., — 2 rb. 50 kop.; kaczkę 90 kop. — 1 rb.; za aca 1 rb. 50 kop.; kuropatwę 40 kop. Jarzyna dowieziono niedużo, ceny ich bez zmiany. Ryby ślęte płacono po 20 — 23 kop. za funt; żywe po 35 do 50 kop. za funt.

(p) **Pogotowie ratunkowe** w ciągu dnia wczorajszego pomiędzy innymi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległy cztery osoby, z których jedną odwieziono do szpitala Aleksandra, jedną do mieszkania, jedną odesłano do Przytułku starców i kalek przy ul. Dzielnej.

— Na ul. Konstantynowskiej nr. 147 wóz przejeżdżający okaleczył obie nogi 8 letniej Natalii Zamszyto, córce stróża.

— Na ul. Solnej nr. 8 Jurek Kochen, 4-letni syn kupca, przez nieostrożność poknął gwoździem.

— Na ul. Nawrot nr. 58 Fanny Witten, lat 51, żona pośrednika, w celu samobójstwa napiła się formaliny. Mimo udzielenia natychmiastowej pomocy przez lekarza Pogotowia, pozostawiona została w stanie groźnym.

— Na ul. Długiej nr. 86 Mendel Kolski, lat 39, utrzymując resorkę, kopnięty przez konia, odniósł okaleczenie ciała.

(x) **Z Pabianic.** Tow. śpiew „Lutnia“ w Pabianicach urządza w drugie święto Bożego Narodzenia, t. j. 26 b. m. choinkę z urozmaiconym programem i kosztami szczęścia dla dzieci. Początek zabawy o godz. 3 po poł.

(a) **Morderstwo, czy wypadek.** Wczoraj w godzinach rannych na szosie kaliskiej pod Łęczycą znaleziono zwłoki zamożnego włościanina wsi Wilczków, pow. łęczyckiego, Antoniego Kamińskiego lat 39, ze zmiażdżoną szczęką i poszarpanymi bokami. Znaleziono przy nim 150 rb., więc mało prawdopodobne jest, żeby zachodził wypadek morderstwa w celu rabunku. Natomiast ustalono, że denat powracał do domu nietrzeźwy.

Dziś na miejsce wypadku wyjechały z Łęczycy władze sądowo policyjne dla dokonania ekspertyzy zwłok i ustalenia istotnej przyczyny tragicznego zgonu.

(h) **Dwa samochody,** kursujące pomiędzy Zgierzem, Ozorkowem i Łęczycą, cieszą się powodzeniem. Jest nawet projekt puszczenia w kurs 4-ch samochodów. Pasażerowie jednakże uskarżają się na silne wstrząśnienia w czasie jazdy, wywołujące pomiędzy zdenerwowanymi popłoch. Przyczyną tych wstrząśnień jest opłakany stan szosy pomiędzy Zgierzem a Ozorkowem i na pewnej przestrzeni pomiędzy Ozorkowem a Łęczycą.

Szosa te przez całe lato były naprawiane, a pomimo to, trudna jest na nich jazda nawet końmi, nie tylko samochodami. Stan tych dróg wpływa i na znaczne zwolnienie biegu, który trwa prawie o połowę czasu dłużej, niżby powinien.

(a) **Z powodu wybuchu ospy** w Konstantynowie zarządzone masowe szczepienie ospy ochronnej; w ciągu ostatnich dwóch tygodni lekarz powiatowy Lenartowicz zaszczepił ospę 500 przeszło dzieciom i dorosłym.

Zarządzone izolację chorych i dezynfekcję mieszkań zarażonych. Dzięki temu epidemia ustaje. Masowe szczepienie ospy ochronnej ma być dokonane także w Radogoszczu, gdzie również ukazała się ospa. Szczepienie rozpocznie się od dziatwy szkolnej, jako najbardziej wystawionej na niebezpieczeństwo zarażenia się.

SZTUKA.

(x) **Teatr łódzki A. Zelwerowicza** (Cegielniana 63). Z kancelaryi teatralnej piszą nam:

Cały personel naszego teatru zajęty jest gorączkową pracą około przygotowania wystawianego w pierwsze święto o 8 m 15 wiecz. „Bożego Narodzenia“, misterjum ludowego Michała Świerzyńskiego z Krakowa. Niezwykle ciekawe i barwne to widowisko otrzyma wspaniałą wystawę sylwową, nowe kostyminy i bogatą, a oryginalną ilustrację muzyczną, opartą na motywach ludowych. W wykonaniu bierze udział całe towarzystwo wzmocnione chórami jednego z miejscowych stowarzyszeń śpiewaczych. „Boże Narodzenie“ dane będzie w pierwsze i drugie święto wieczorem.

Najbliższą premierą czwartkową, będzie oryginalna sztuka łódzianina, p. d-ra Jakóba Kona p. t. „Schronisko dla podlotków“. Jestto bardzo ciekawa i cięta satyra społeczno-obyczajowa; — jednocześnie przystąpiono do prób sytuacyjnych z rozgłosnego dramatu Bjernsona p. t. „Po nad siły“, w wykonaniu czołowych sił naszego teatru, pod kierownictwem dyrektora Zelwerowicza.

(x) **Teatr popularny A. Mielwskiego** (Konstantynowska 16). Z kancelaryi teatralnej piszą nam:

Dziś w piątek ostatnie przedstawienie przed świętami, daną będzie najnowsza sztuka A. Marka w 4 aktach p. t. „Fanatyca“ z udziałem całego personelu.

Reperuar świąteczny. Niedziela 25 po południu o godzinie 3-iej „Zmartwychwstanie“ w 5 aktach L. hr. Tolstoj. Wieczorem o 8 min. 15 „Kmicic“ H. Sienkiewicza w 8 obrazach.

Poniedziałek 26 o godzinie 3 po poł. „Fałszerze pieniędzy“ wodewil w 5 aktach, wieczorem o 8 min. 15 wiecz. po raz pierwszy „Panna do wszystkiego“ Buchbindera.

Wtorek 27 po południu „Zbojcy“ Fr. Schillera. Wieczorem „Moja synowa“ komedia w 4 aktach.

ZABAWY.

(x) **Ze Stow. pracowników przemysłowo-handlowych** Jedno z najruchliwszych u nas Stowarzyszeń, które umiało w dodatku rozwinąć u siebie życie towarzyskie, mianowicie Stowarzyszenie wzajemnej pomocy pracowników przemysłowo-handlowych gub. piotrkowskiej urządza w dniu 7 stycznia r. b. w „Białej sali“ hotelu Mantelfal na korzyść kasy pożyczkowej i wsparć przy Stowarzyszeniu.

Będzie to w nadchodzącym karnawale jeżeli nie najwspanialszy, to bezwarunkowo jeden z najbardziej sympatycznych wieczorów tanecznych w naszym mieście, bo pracownicy przemysłowo-handlowi, zgrupowani w Stowarzyszenie wzajemnej pomocy, umieją zespolic swych członków w harmonijne grono koleżeńskie, bez względu na zajmowane stanowiska lub zamieszkanie.

Cel sympatyczny dopełni reszty.

(x) **Z „Harmonii“.** Dorocznym zwyczajem Towarzystwo muzyczno-dramatyczne „Harmonii“

w lokalu własnym przy ulicy Przejazd № 34 w dniu 31 grudnia r. b. urządził dla członków swych, ich rodzin i zaproszonych gości „Wieczór Sylwestrowski“.

Wieczory te mają już swoją tradycję w „Harmonii i gromadzą zwykle spory zastęp członków, tudzież sympatyków Tow., bo ceny przystępne i ożywiona zazwyczaj zabawa stanowią niemałą atrakcję.

Zarząd dokłada usilnych starań, by i w roku bieżącym „Wieczór Sylwestrowski“ był urozmaicony i ożywiony, ku czemu niemało się przyczyni piękna i obszerna sala, dobrze zaopatrzone bufet i doborowa orkiestra. Początek zabawy o godzinie 9 wieczorem.

(a) Zabawa. Zarząd Stow. zawodowego robotników przemysłu p. n. „Praca“ organizuje na nadchodzące święta zabawy taneczne w sali przy ul. Piotrkowskiej nr. 175.

Pierwsza odbędzie się w niedzielę o godz. 8 po poł., druga zaś w poniedziałek (drugie święto Bożego Narodzenia) o tej samej godzinie.

Następnie toż samo Stowarzyszenie urządza będzie zabawy w każdą niedzielę i święto.

Wejście na zabawę oznaczono na 30 kop. od osoby; garderoba po 10 kop.

Z WARSZAWY.

• Z komitetu rozdzielczego.

We wtorek pod przewodnictwem szambelana A. Paltowa odbyło się posiedzenie zarządu warszawskiego komitetu rozdzielczego. Rozważano sprawy, związane z rozwojem dróg wodnych w Królestwie Polskiem w ciągu najbliższego pięcioletnia.

Plan robót w tym zakresie opracowała pierwotnie specjalna komisja pod przewodnictwem inż. Sklewickiego.

W obradach zarządu komitetu rozdzielczego uczestniczyli liczni przedstawiciele handlu, przemysłu, żeglugi, miast i kolei. Uchwalono jednomyślnie, że należy urządzić przystań na lewym brzegu Wisły między mostem miejskim (Kierbedzia) a mostami kolejowymi; do przystani należy przeprowadzić linie kolei szerokotorowej od stacji Warszawa-kowelska.

Dalej uchwalono, iż należy urządzić przystań we Włocławku i połączyć ją linią z koleją warszawsko-wiedeńską.

Poza tem nakreślono plan robót co do systematycznego zlepiania splawu na Wiśle na całej jej długości. Uznano również za pożądane urządzenie przystani na Czarnej Przemysły i przeprowadzenie od niej kolei do najbliższych kopalń.

* Podatek.

Ministerjum spraw wewnętrznych zawiadomiło kancelaryę general-gubernatora, że wysokość podatku, pobieranego w Królestwie Polskiem od każdego dymu miejskiego i wiejskiego, na pokrycie kosztów przesyłania aresztantów i włóczęgów, określono na rok 1911 w wysokości 21 kop. od dymu.

Z KRÓLESTWA.

Wychodźstwo do Prus. Robotnicy rolni z Królestwa, powracający gromadnie z Prus przez komorę herbską, skarżą się na coraz to mniejszy zarobek, jaki otrzymują podczas sezonowych robót w Prusach. Kiedy dawniej przeciętny robotnik rolny mógł zaoszczędzić do stu rubli podczas lata, obecnie wychodźcy mogą odłożyć za ledwie po kilkanaście rubli, oszczędzając przytem — na jedzeniu.

Kara za nauczanie. „Ziemia lubelska“ donosi, iż w Łysakowie, gminy Wólka, straż ziemska wykryła potajemną szkołę polską w domu Piotra Sadury, do której uczęszczało 27 uczniów.

Nauczycielem był 67-letni Feliks Jeruzalski. Badany sołtys wsi, Jan Badaś zeznał, że włóścianie od 2 tygodni założyli sobie szkołę, płacąc po rublu miesięcznie od ucznia. Materiały piśmienne, tablice, ławki stół i t. p. włóścianie sami kupili. Przygodny nauczyciel, Feliks Jeruzalski, zeznał, że na prośbę włóścian uczył dzieci, pragnąc w ten sposób zarobić na swe utrzymanie.

Spisano protokół i winnych przedstawiono do kary.

Litwacy w Radomiu. Prasa żargonowa donosi, że w Radomiu odbyło się zebranie litwaków, na którem, prócz uchwalenia protestu przeciw „Natansonowi-Dirksteinowi“ (a jakże!) postanowiono, aby wezwać wszystkich przedstawicieli gmin żydowskich w Królestwie Polskiem do ułożenia dokładnej statystyki, ile żydów mają domów w każdym mieście i wykupują patentów na handel, ilu jest rzemieślników żydowskich, jakie podatki płacą żydzi i t. d. Materiały te mają być przesłane posłom żydowskim, żeby stwierdzić w Dumie:

„jaką się zdobyli sobie żydzi w Królestwie Polskiem i że mają prawo należeć do samorządu bez żadnych ograniczeń“.

W tym celu wybrano komisję, która zbierać będzie materiały w Radomiu i zorganizuje taką samą pracę statystyczną w innych miastach Królestwa Polskiego.

Z LITWY I RUSI.

O naukę języka polskiego. W dniu 17 b. m. miński sąd okręgowy rozważył sprawę p. Kazimierzy Kozłowskiej, oddanej pod sąd za to, że zabrała osiemro dzieci, w tej liczbie czworo jej krewnych, uczyła je katechizmu, oraz pierwszych początków czytania po rosyjsku i po polsku.

Wyrokiem sądu p. Kozłowska została skazana na zapłacenie 3-ech rb. kary lub na dzień aresztu.

Z dzielnic polskich.

ZE LWOWA. Komisja, wybrana do sprawy przeniesienia biblioteki polskiej z Rapperswylu, zebrała się we Lwowie z udziałem Lewakowskiego, Gawrońskiego, Tarnawskiego, w obecności wiceprezydenta Tadusza Rutowskiego i archiwaryusza Czołowskiego. Komisja uchwaliła przenieść bibliotekę rapperswylską do Lwowa i umieścić ją w kamienicy Sobieskiego, albo też w pozyskanej baszcie lwowskiej.

Z PRZEMYSŁA. Biskup przemyski, ks. Józef Sebastyan Pelczar, ogłasza, że w Muzeum niemieckim w Berlinie istnieje zamiar stworzenia osobnego działu sztuki „austriackiej“ i że z tego powodu należy spodziewać się przyjazdu do Galicyi wysłanników tej instytucji pruskiej, delegowanych umyślnie do wykupywania zabytków polskich.

Zwracając na to uwagę duchowieństwa diecezji przemyskiej, ks. biskup Pelczar przypomina, że „nie wolno ogłać kościołów naszych z ich zabytków i nie wolno sprzedawać dzieł sztuki, znajdujących się w kościołach“.

Wychowawca pruski.

Po przeszło tygodniowych rozprawach, które wywlokły na światło dzienne potworne wprost czyny wychowawców w pruskich „domach opieki“, proces przeciw pastorowi Breithauptowi, dobiega wreszcie końca.

Znamienne było przemówienie końcowe prokuratora, który zaznaczył, iż w ten sposób prowadzone domy opieki stają się gniazdem wstrętnej deprawacji młodocianych umysłów. Chłopiec bity, więziony i głodzony, musi stać się wrogiem społeczeństwa. Wprawdzie i pan prokurator nie jest od tego, aby od czasu do czasu nie użyć trzcinki na opornych chłopcach, ale uważa, że codziennie stosowanie tego środka zabija wszelką ambicję w młodzieńcach.

Po przejściu wszystkich po kolei faktów zępcania się pastora i jego pomocników nad wychowawcami, żąda prokurator, przy uwzględnieniu okoliczności łagodzących, dla Breithaupta roku więzienia, dla Engelsa czterech, dla Wróbla dwu miesięcy, dla Wenlanda miesiąca. Inni oskarżeni mają być ukarani grzywnami pieniężnymi, z wyjątkiem Brozińskiego i Habdauka, którzy nie nie zawinili.

Kronika antialkoholowa.

Alkohol a zbrodnie. W końcu października r. b. odbyło się w Londynie wielkie zebranie, na którem przemawiał angielski minister skarbu, Mr. Lloyd George, na temat: Alkoholizm a reformy społeczne. W przemówieniu swem zaznaczył on, że zdaniem jego nie rozwiąże się zadowalająco kwestya społecznej bez poprzedniego usunięcia alkoholizmu. Wszystkie rozprawy i dyskusje parlamentarne, a nawet prawa wydane dla ochrony robotników i polepszenie ich bytu nie przyczynią się do zaradzenia ich nędzy i podniesienia ich moralnego, dopóki będzie istniał dzisiejszy przemysł alkoholowy, doprowadzający systematycznie warstwę pracującą do ubóstwa, oraz zwyrodnienia fizycznego i moralnego. Szczegółowiej rozwiódł się minister nad wpływem alkoholizmu na wzmożenie się przestępstw, przytaczając na dowód swych twierdzeń zdania wybitnych prawników i sędziów angielskich w tej kwestyi. Lord Sorell n. p., były prezydent wydziału dla spraw testamentów, rozwodów i marynarki, twierdzi, że gdyby nie pijaństwo, to możnaby zamknąć sąd rodowodowy prawie na zawsze. Lord Chief Justice zaś (najwyższy sędzia w Anglii) orzekł w r. u., że na podstawie długoletniego swego doświadczenia 90 procent wszystkich przestępstw, popełnianych w Anglii, uważa za skutek alkoholizmu. Wreszcie jeden z najwybitniejszych obecnie sędziów angielskich, Mr. Darling, zapytany przez ministra o swe zdanie w tym względzie, odpowiedział, co następuje:

„Wszystkie prawie zbrodnie przeciwko zdrowiu i życiu obywateli, włącznie przestępstw wobec kobiet i dzieci, a więc wszystkie prawie zabójstwa, napastie, gwałty, niebezpieczne poranienia i t. d. są skutkiem alkoholizmu. Oprócz tego zaś także wielka ilość przestępstw przeciwko czci powstaje z tejże przyczyny, choć są one nie tak ściśle związane z alkoholizmem“.

Kto zatem pragnie na serio poprawy bytu warstw pracujących, a szczególnie podniesienia ich poziomu moralnego, powinien przede wszystkim zabrać się do walki z napojami alkoholowymi.

Podczas 10-go międzynarodowego kongresu dla opieki nad obłąkanymi, który odbył się w październiku r. b. w Berlinie, poruszono m. i. w kilku referatach także sprawę alkoholizmu, wskazując zgubny wpływ rosnącego stałego spożycia alkoholu na umiowanie się chorób umysłowych. Oprócz tego Dr. A. Marie przedstawił przy pomocy kinematografu w szeregu ciekawych projekcyj kolje losu alkoholika, obrazki dzieci pijackich, oraz wypadków typowych chorób umysłowych, powstałych na tle pijaństwa, jak upośledzenie (delirium tremens) i dementia praecox. Z kongresem połączona była wystawa, na której znajdował się m. i. szereg tablic, przedstawiających statystycznie związek między alkoholizmem a chorobami umysłowymi i wykazujących jasno, że mniej więcej trzecia część wszystkich obłąkanych zawdzięcza swą chorobę używaniu napojów upajających.

Ostatnia poczta.

— Węgierskie biuro koresp. donosi, że arcyksiężciu Franciszkowi Ferdynandowi zgotowane będzie, z okazji jego przybycia na otwarcie delegacji, uroczyste przyjęcie.

Wypadkowi temu przypisują wszędzie doniosłe znaczenie polityczne, jest to bowiem pierwszy akt państwowy, jaki wykona następcę tronu w zastępstwie cesarza i to na Węgrzech. Spodziewają się, że następcę tronu, który dotąd trzymał się zdala od Węgrów, skorzysta obecnie z pobytu w Peszcie, aby zbliżyć się do tamtejszych kół politycznych i nawiązać z Węgami ściślejsze stosunki.

— Szczegóły, nadesłane o katastrofie w kopalni w Manchesterze, są przerażające. Jest to katastrofa tak wielka, jakiej nie było od lat wielu. W kopalni jest zamkniętych jeszcze 250 górników. Dotychczas wydobyto 10 trupów. W kopalni nastąpił wybuch gazu tak silny, że ziemia zatrzęsła się na przestrzeni kilku mil. Z kopalni wydobywał się płomień, sięgający wysokości 80 stóp. 440 robotników z sąsiedniej kopalni urato-

wano. Dyrektor kopalni, który spuścił się do szybu bez aparatu do oddychania, udusił się. Akcja ratunkowa prowadzona jest z wielką energią, utrudnia ją przecież walenie się urządzeń kopalnianych. Jest wielka obawa o los górników zamkniętych w kopalni. Istnieje przypuszczenie, że wszyscy zginęli.

— W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej w Cincinnati wubuchł wielki pożar w dzielnicy fabrycznej. Straty oceniamy na dwa miliony dolarów. Przy gaszeniu ognia odniosło rany wielu strażaków. Dwu strażaków zmarło.

— Ag. Havasa donosi z Barcelony: Tutejsi kupcy i przemysłowcy urządzili zgromadzenie, aby zaprotestować przeciw podatkowi miejskim. Tłumy urządziły przed lokalem kontr-demonstrację. Przyszło do bójek, poczem grupy demonstrantów obrzuciły wiele sklepów kamieniami. Żandarmerya kilkakrotnie rozpędzała demonstrantów. Balkony wielu domów są czarno udekorowane.

— Korespondent petersburski „Berliner Tagblattu” donosi, że dostawcy wojskowi w Kijowie wystosowali do prezesa ministrów skargę o łapownictwo i twierdzą, że po rewizji senatorskiej wszystko pozostało po dawnemu, a przekupstwa przybrały wprost zdumiewające rozmiary. Prezes ministrów przesłał tę skargę ministrowi wojny.

TELEGRAMY.

Petersburg, 22 grudnia (P). Najjaśniejszemu Cesarzowi mieli szczęście przedstawiać się wszyscy przebywający w Petersburgu dowodzący okręgami wojennymi.

Petersburg, 22 grudnia. (P.) W pierwszym przytulku wychowawczo poprawczym dla przestępców małoletnich, otwartym w dniu 18 b. m., 40 wychowanców podczas obiadu, niezadowolonych z wikt, wywołało awanturę, uzbrowszy się w szczapy drzewa.

Oddział policji rozbroił awanturników i przywrócił spokój.

Część winowajców skazano na kary dyscyplinarne

Petersburg, 22 grudnia. (P.) Wykłady w wyższych zakładach naukowych zostały wznowione.

Petersburg, 22 grudnia. (P.) W uniwersytecie strajk został zakończony. Spokój zupełny. Na lekcje i egzaminy stawilo się mnóstwo studentów. Niektórzy chcieli urządzić wiec, lecz propozycję odrzucono

W instytucie politechnicznym niektórzy studenci usiłowali zerwać wykłady, lecz inna część przeszkodziła temu. W oddziale budowy okrętów strajkujący zastosowali obstrukcję chemiczną. Wprowadzono do instytutu oddział policji, która wyparła studentów i aresztowała 17. Zapisano ich, poczem uwolniono.

Za niewykonanie zadań policji naczelnik miasta skazał studentów politechniki: 7 na miesiąc, a 1 na dwa miesiące.

Odesa, 22 grudnia. (P.) Stwierdzono, że w wiecu uniwersyteckim w audytorium chemicznem uczestniczyło 270 studentów, wśród których znajdowało się 15 akademików, powitanych strasznie gwizdaniem i hałasem. Ktoś wystrzelił w sufit. Na żądanie administracji uniwersyteckiej co do opróżnienia audytorium studenci odpowiedzieli odmownie. Wówczas prorektor wezwał policję.

Wiec odbywał się dalej. Policmajster, przybyły na czele dużego oddziału policji, skierował się do gmachu, zasypywany gradem kul z okien audytorium.

Na rozkaz policmajstra dano salwę, poczem strzelanina z okien ustała.

Jeden student zraniony został śmiertelnie w tył głowy, jeden w nogę, a jeden został kontuzjonowany.

Ogółem raniono 3 studentów. Raniony został także stróż uniwersytecki. Przedstawiciele policji raniono 7.

Aresztowano 235 osób.

Na kursach żeńskich przeszło 100 kursistek dotychczas nie zgadza się na opuszczenie siedziby kursów.

Odesa, 22 grudnia. (P.) Dziś zrana przeszło 100 kursistek, znajdujących się w siedzibie wyższych kursów żeńskich, opuściło siedzibę. Lekcje

na kursach wstrzymano z rozporządzenia dyrektora.

W uniwersytecie lekcje odbywały się normalnie.

W audytorium chemicznem odbywa się rewizja.

Manchester, 22 grudnia. (P.) Według ostatnich wiadomości, z powodu wybuchu gazów w kopalni węgla, zginęło 350 robotników, którzy znajdowali się w kopalni. Nie ocalał ani jeden. Gazy trujące utrudniają dalszą akcję ratunkową.

Setki rodzin opłakują śmierć ojców i braci.

Berlin, 22 grudnia (P). Zarząd gminy Stieglitz postanowił nazwać nową ulicę imieniem Tolstoja

Rzym, 22 grudnia (P). Posiedzenia izby posłów odroczone do dnia 24 stycznia.

Boiten, 22 grudnia (P). Usiłowania, aby uratować odciętych od światła w szybie górników, prowadzono przez całą noc, lecz bez powodzenia.

Szyb napełniony jest gazem.

Zapewne wszyscy znajdujący się w szybie górniczy zginęli.

Oddziały ratownicze wykazały około 150 trupów

Pekin 22 grudnia (P). Izba konstytucyjna niezadowolona z edyktu, odrzucającego jej raport, wnosi nowy raport do tronu o konieczności ustanowienia odpowiedzialnej rady wyższej.

Filadelfia, 22 grudnia (P). Podczas pożaru fabryki skór zawaliła się scena, pod którą przygniecionych zostało mnóstwo strażaków.

Z pod gruzów wydobyto 23 trupy.

Chicago, 22 grudnia (P) Podczas pożaru giełdy mięsnej spadł dach metalowy, pod którym śmierć znalazło 20 strażaków.

Pożar wyrządził pół miliona strat.

Pekin, 22 grudnia (P) Członkowie rady wyższej z księciem Tsinem na czele starali się o dymisyę ze względu na to, iż uważają, że są niezdolni do przyniesienia państwu korzyści wobec okoliczności obecnych. Staraniom owym odmówiono.

Izba konstytucyjna w raporcie do tronu twierdzi, że nieodpowiedzialni członkowie rady wyższej nie mogą oddać poważnych usług państwu.

Edyktem ogłoszono izbie, że mianowanie i dymisyonowanie dygnitarzy oraz organizacja gabinetu odpowiedzialnego jest rzeczą zwierzchniczej władzy, skutkiem czego raport izby pozostawiono bez skutku

Izba uznała za rzecz pożądaną zniesienie warkocza i przedstawiła tronowi odpowiedni raport.

Z ostatniej chwili.

Poznań, 23 grudnia. (WL) Ostatni spis ludności wykazał w Poznaniu 89,428 polaków, czyli 57¹/₁₀% ogółu ludności; wobec tego polacy nie osiągnęli wymaganych przez paragraf językowy ustawy o stowarzyszeniach 60%, co dałoby im możliwość przemawiania po polsku na zgromadzeniach publicznych.

Berlin, 23 grudnia. (WL) Wczorajszy wyrok, skazujący obydwóch angielskich oficerów na 4 lata twierdzy, wywołał swoją łagodnością sympatyczne wrażenie; panuje ogólne przekonanie, że oficerowie zostaną ulaskawieni przez cesarza Wilhelma nie długo, prawdopodobnie najpóźniej na koronację króla angielskiego.

Londyn, 23 grudnia. (WL) Z powodu procesu lipskiego, donosi „Palmal Gazette”, że Anglia ma zamiar utworzyć odpowiednią armię lądową, aby ochronić Holandję przed grożącą ze strony Niemiec napaścią, gdyż w przeciwnym razie długie linie nadbrzeżne byłyby dla Anglii niekorzystne.

Londyn, 23 grudnia. (WL) Panuje tutaj wielkie zaniepokojenie o los awiatora Grace, który wczoraj przeleciał kanał La Manche i o godz. 4 po południu wznosił się w Calais z powrotem; od tej chwili brak o nim wszelkiej wiadomości. Nad kanałem panuje obecnie gęsta mgła.

Nowy Jork, 23 grudnia. (WL) Prawie równocześnie z pożarem fabryki skóry w Filadelfii, gdzie zginęło 20 strażaków, wybuchł wczoraj pożar w wielkim składzie mięsa w Chicago z powo-

du pęknięcia naczynia z amoniakiem i eksplozyi. W czasie ratowania zapadł się dach i pogrzebał dwie kompanie strażaków, którzy zginęli.

Tabela wygranych.

(Nieurzędowa).

W 10-ym dniu ciągnięcia 5 klasy 195-iej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego (w d. 22 grudnia) wylosowano następujące wygrane:

Rb. 2,000	№ 7055 17428.
Rb. 1,000	№ 5574 10869 15099 17301.
Rb. 400	№№ 3148 6553 9455 15360 17846 22294 22551.
Rb. 200	№№ 125 2876 5815 7192 9043 13773 13719 13733 16416 21080 23247.
Rb. 100	№№ 10 1056 1641 1774 1868 5024 5462 5887 6411 6451 6663 7099 8039 8499 8533 10024 10101 12519 12916 14778 16852 16857 18918 20927 22253.
Rb. 80	№№ 180 200 14 76 393 87 465 526 35 53 94 97 658 92 724 27 65 77 96 846 87 97 908 9 19 1003 8 18 57 87 83 114 47 87 237 54 58 60 301 11 74 96 401 15 28 33 83 551 625 48 78 716 56 837 2009 10 23 114 21 30 32 60 76 77 319 56 78 426 639 763 805 45 73 85 944 78 3030 52 69 117 27 80 77 83 312 17 47 51 93 492 545 95 614 18 96 728 36 903 83 4012 24 30 75 89 111 47 97 253 320 41 43 90 416 502 16 40 58 619 84 721 78 860 63 5023 84 98 107 18 28 78 94 260 300 32 35 439 566 68 627 37 58 718 22 810 23 83 94 948 55 5067 78 129 41 84 90 220 37 95 316 405 19 39 45 87 597 746 825 64 73 903 54 85 7026 112 32 39 40 91 263 354 87 424 89 513 16 52 604 21 720 22 88 805 34 94 957 60 94 2000 11 31 68 99 108 25 99 235 51 87 414 54 82 506 77 89 670 736 43 79 813 43 48 907 25 70 9011 39 52 53 59 94 191 210 27 28 32 400 79 33 86 523 31 609 20 62 72 92 733 59 63 81 862 73 83 958 87 10015 96 159 67 78 269 344 46 65 489 59 552 625 52 55 59 780 825 29 38 930 52 88 11193 253 74 78 99 314 79 84 472 78 592 609 55 90 761 811 80 95 915 12014 37 58 85 102 29 235 55 58 233 86 457 525 26 698 51 81 794 859 912 40 61 65 79 13109 84 230 21 26 359 68 80 452 98 510 18 27 21 611 50 69 767 77 802 28 900 12 47 76 14019 42 43 44 51 125 99 254 94 305 14 31 39 436 63 512 19 31 644 725 90 812 26 58 90 924 57 62 15028 141 72 80 259 308 52 412 43 46 67 79 87 501 2 68 79 617 81 802 23 58 942 79 16 06 45 55 57 72 137 38 54 72 77 91 99 296 313 20 407 84 537 72 612 20 24 40 703 30 60 99 846 17021 109 23 53 53 98 201 23 321 51 86 99 431 44 58 79 554 68 82 714 23 28 39 55 56 65 69 77 836 45 47 77 84 86 88 939 85 13024 43 84 91 137 98 217 24 345 53 87 434 572 617 46 62 720 39 55 99 869 98 901 26 30 50 63 91 19077 96 153 65 217 43 68 324 49 91 409 63 608 32 51 69 918 47 20016 55 74 77 108 29 54 59 205 308 79 80 457 83 504 6 98 670 700 19 834 63 982 90 21015 82 135 40 79 214 50 67 315 79 85 405 22 41 42 512 44 745 92 805 35 45 47 76 93 925 33 62 99 22090 91 98 132 236 49 87 340 498 505 22 32 41 92 632 44 79 722 46 74 95 802 43 46 89 95 99 918 28 39 93 23033 34 52 98 150 68 377 422 28.

SPOSTRZEZENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. R. L.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %.	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
22/XI 1 pp.	752.2	+ 2.6	75	Pd W 3	Z dnia 22/XI Temperatura max. +2.7° C min. -2.0° C Opadu 0.0
22/XI 9 w.	748.6	0.0	89	Pd 3	
23/XI 7 r.	746.3	- 0.2	87	Pd Z 1	

Rozkład pociągów.

Zimowy od dnia 28-go października

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechdzą z Łodzi: a) 12.30, b) 6.50, r) 8.20, d) 11.25, e) 2.15, f) 3.15, g) 6.10, h) 8.10. Przychochdzą do Łodzi: i) 4.30, j) 7.20, k) 9.35, l) 10.15, D) 1.25, m) 4.24, n) 5.25, o) 8.31, p) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska:

Odechdzą do Kalisza: o godz. 7.55, 12.30, 5.26, 6.26; do Warszawy: o godzinie 10.52, 12.11, 5.40. Przychochdzą z Kalisza: o godzinie 10.44, 11.57, 5.25, 9.35; z Warszawy o g. 12.10, 5.9, 6.48.

Kolej obwodowa.

Odechdź z stacyi Łódź-kaliska do Słotwin o godz. 6.20, ze Słotwin do st. Łódź-kaliska przychochdź 6.53. Odechdź z st. Łódź-kaliska do Kozuszek 10.51, przych, z Kozuszek do st. Łódź-kaliska o godz. 7.46.

TEATR WIELKI

Opera na tle historii narodzenia Chrystusa grana przez amatorów — na korzyść budowy kościoła św. Stanisława Kostki.

W niedzielę i wtorek grają amatorzy łódzcy, a w poniedziałek — z Kalisza.

Bilety można nabywać w kancelaryi paraf. św. Stanisława Kostki codziennie od godz. 9 rano do 8 wieczorem, a w dzień przedstawienia od godz. 12 w południe w kasie teatru.

Niedziela, 25 b. m. o g. 3 po poł.
Poniedziałek, 26 b. m. o godz. 3-ej po poł. i o godzinie 8 wiecz.
Wtorek, 27 b. m. o godz. 3-ej po poł.

„Jasełka“

Nagrody 50 rb.

Zaginął na stacy w Kolaszkach 12 b. m. sztucer dabeltowy z łaneta № 203,77 w skórzonym brązowym kuferku. Łaskawy znalazca zechce zwrócić do składu broni J. Sosnowski, Warszawa, Trębacka № 9. 3217
Zaszcza się przed kupnem.

ZAWIADOMIENIE.

3101

Niniejszem mam honor zawiadomić Sz. Kliencie, iż mój

MAGAZYN OBUWIA

został przeniesiony na ul. Dzielną № 20. Magazyn znacznie powiększony i zaopatrzone w duży wybór gotowego obuwia z najlepszych materiałów, własnego wyrobu i podług najnowszych fasonów. Przyjmuję obstarunki, które wykonywam z wszelką akuratnością.
CENY BARDZO NIZKIE!
T. OBRĘBSKI.

Sapinol

poczwornie zgęszczony wyciąg z igliwia sosnowego do kąpieli

nagrodzony na wystawie „Czystość — to zdrowie“ medalem srebrnym
poleca **Apteka J. BOBAKOWSKIEGO**
Krak. Przedm. № 59 w Warszawie. **ŻĄDAĆ WSZĘDZIE!**
W Łodzi, u L. SPIESS i SYN. 1660

Dr. Leyberg
b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich ordynuje jako specjal. chorób wenerycznych, płciowych i skórnych
Codziennie od 9—1 i od 6—8 1/2, Niedziele i święta tylko przed obiadem. **Krótkie 5.** 1489r

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych
Przyjmuję od godziny 8 — 1-ej w południe i od 4 — 8 wieczorem; w niedziele i święta od 9 — 2 w poł. 149r
Dla pań osobna poczekalnia

Dr. B. Rejt,
ulica Średnia № 5.

Dr. L. PRYBULSKI
CHOROBY SKORNE. WŁOSÓW, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.
Ul. Południowa № 2.
Przyjmuję od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. po poł. od 5—8 po poł. 1420r

Dr. med. Aleksander FABIAN
przyjmuje codziennie do g. 10-ej rano i od 4 — 7 po południu.
ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Rynku). 2251r
ChOROBY nerwowe i wewnętrzne.

Dr. L. KLACZKIN
Konstantynowska 11.
Syphillis, skórne, wener., choroby dróg moczowych.
Przym. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

Dr. Fr. Łukasiewicz
Staro-Zarszewska № 36, róg Sosnowej.
ChOROBY żołądka i kiszek, wewnętrzne i dziecięce.
Przyjmuje do g. 11 rano i od 3-ej do 6-ej po poł. 2209r

200 zajęcy
nadeszło, sarny, kuropatwy, bałanty i t. d. Masło, wędliny i pierniki litewskie, przytem wszelkie inne produkty wiejskie polecane naj-
„ZAGON“
Piotrkowska № 103, w podworzu. 4155 — 2-3

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych oraz niemocy płciowej
Dr. St. LEWKOWICZ
powrócił.
Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem vibracyjnym.
Zachodnia 33 (obok Lambar. akc.)
Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w., w niedziele od 9—3 Dla pań od 5—6 wiecz. 114r

Doztor Eugenia Kerer-Gerszuni
CHOROBY KOBIECE.
Piotrkowska 121. Przyjmuje od 3—6 po poł. W niedziele od godz 9 do 12 rano. 4216r

Dr. I. Lipszyc
choroby dzieci.
Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp.
WSCHODNIA № 45 294

Wielka Wyprzedaż Gwiazdkowa!

Oddział męski
Palto z karakułowymi kołnierzem od rb. 26. Najmodniejsze palto od rb. 15. Najmodniejszy garnitur z dobrego towaru od rb. 12
Wszelkie dziecięce i uczniowskie ubrania po bardzo niskich cenach.
za gotówkę i na raty.
L. KLEINOTH
Piotrkowska 99.
3095 — 6 — 6

Zgubiono pled
z monogramem H. I. A., jadąc ul Piotrkowska, św. Anny i Nowo-Spacerowa. Uprasza się o odniesienie za nagrodą rb 15 na ul. Piotrkowska 219. 32'3 3-1

Ogłoszenie.
Na mocy 502 § kod. handl. tymczasowy syndyk masy upadłości łódzkiego fabrykanta **Abrama Mordki**
Chabera vel Gabera
advokat przysięgły **Bolesław NOWICKI**, niniejszem wzywa wierzycieli upadłego, by w przeciągu 40-tu dni zameldowali mu osobiście, lub przez pełnomocników, z jakiego tytułu i na jaką sumę są wierzycielami, oraz by dowody wierzytelności doręczyli mu, lub też takowe złożyli do depozytu w piotrkowskim sądzie okręgowym.
Syndyk tymczasowe przyjmuje codziennie w gmachu sądu okręgowego w Piotrkowie o godzinie 1-ej po południu w Izbie obrończej; 3223
Syndyk tymczasowy **Nowicki.**

Do sprzedania
3 robocze konie z chomętami, 1 wolant małosużony, 1 rowana na resorach. Dowiedzieć się: Mi kołajewska 76, u szwajcara. 3109—6 4

Młody inteligentny Człowiek
posiadający kilkoletnią rutynę biurową, obejmie w kancelarych: rejentów, adwokatów, inżynierów i t. p. lab w innych gałęziach handlu i przemysłu, wieczorne zajęcia, poczynaając od godz. 4 p. p. Oferty łaskawie, sub „Zdolny 100“ w adm. „Rozwoju“. 3869

- Drobne ogłoszenia.**
- Do sprzedania kawiarnia. Juliusza № 4, przy Głównej 8560 3—1
 - Do sprzedania piwiarnia z bilerdem w samym Rynku, dom № 1. Ozorków. Cena na miejscu. 8490—3—3
 - Do sprzedania nowa bryczka ulica Przędzalniana № 24. 8494—3—3
 - Do sprzedania zaraz sklep spożywczy i piwiarnia. Wiadomość na miejscu: Rzgowska № 46 8520—3—2
 - Doświadczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazjum oraz na świadectwa Wiadomość Dzielna 40, m. 1 od g. 7—8 1f4
 - Gramofon koncertowy, 40 płyt, sprzedam za bezcen. Władzewska 40—6. 85'6—3—3
 - Łózka, umywalki, serwisy, materace własnej fabrykacji sprzedają tanio. Mikołajewska № 27 8566—2w1
 - Mieszkanie z 5-ciu pokojów z wygodami zaraz do wynajęcia. Mikołajewska № 102. 8562—3—1

- Mleczarnia, wydająca do 50 obiadów, za pół ceny do sprzedania zaraz. Zielony Rynek 7 8533—3—2
- P.P. do sprzedania plac przy ulicy Słowiańskiej. Wiadomość: Słowiańska 9 m. 21. 8461—3—3
- Potrzebna panna do sklepu rzeźnickiego, obeznana w tym interesie. Wiadomość Średnia 61. 8521—3—2
- Potrzebna zaraz mamka. Zawszadzka 7, restauracja. 8534—3—2
- Pokój umeblowany z wygodami do wynajęcia za 10 rubli. — Tamże kredens dębowy, otomana dywanowa do sprzedania. Jullusza 42, I piętro, front. 8531 3'1
- Piwiarnię sprzedam zaraz. Władzewska 148 8538—3—2
- Potrzebni puczerzy do czyszczenia kotłów. Wiadomość: Tarzowa 73—14. 8571—1
- Pianino nowe, moderator, sprzedam tanio za gotówkę, raty Mikołajewska 95—4 8587 2 w
- Potrzebuję 800 rubli na akt reżentalny na dom. Oferty „A.W.“ w „Rozwoju“ 8567 3—1
- Przybliżał się suka wylizna, pstra, złote łaty Wiadomość: Cegielińska 60, u stróża 8558 1
- Sklep do sprzedania z meblami z powodu śmierci Sosnowa nr. 17. 8549—3—1
- Przybliżał się pies duży czarny na stacyi kolei kaliskokłodzkiej. Odebrać można ul. Senatorska № 15 Gola 8505—3—2
- Sklep kolonialny dystrybucyjny do sprzedania. Ulica Lipowa № 87. 8527—3—2
- Sklep kolonialny jest natychmiast do sprzedania. Benadykta № 43. 8503—3—3
- Sklep kolonialny dystrybucyjny do sprzedania z powodu choroby. Ul. Nowo-Zarawska 23. 8491—3—3
- Sklep kolonialno-dystrybucyjny po „spółce“ jest do sprzedania z powodu wyjazdu Mikołajewska 89. 8496—3—3
- T.T.T. technik budowlany potrzebny inżynierowi powiatowemu w gubernii kaliskiej. pensya 40 rb. miesięczna. Szczegółowe oferty składać w administracyi pod „Technik“. 8570-2-1
- Zaginęła obrączka srebna z 11 terami „E. K. 1908“. Uprasza się o odniesienie za nagrodą, ul Piotrkowska 255 m 24 8539—2—2

Zagubione dokumenty.

- Andrzej Kopis zagubił paszport wydany z pow. łaskiego, gminy Wymysłów. 8556—3—1
- Józef Bada zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Edmunda Schwartzszulca. 8522—3—2
- Zaginął paszport na imię Piotra Wasickiego, wydany z Warszawy. 849'—3—3
- Zaginęła karta od paszportu wydana z fabr. Franciszka Kindermana na imię Jana Cezarego Lewenhaupta. 8505—3—3
- Zaginęła karta od paszportu wydana z fabr. A. Ossera na imię Józefa Witek. 8504—3—3
- Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Heinza i Kuniztera, na imię Franciszka Kolaszńskiego. 85'2—3—3
- Zaginął paszport na imię Stanisława Palpuchowskiego, wydany z gminy Grabów, pow. łęczyskiego 8511—3—3
- Zaginął kwit od paszportu na imię Tomasz Barczaka, wydany z fabryki Bechtolda. 8509—3—3

- Zaginął paszport na imię Rocha Wilczaka wydany z gminy Wróblew 8483—3—3
- Zaginął kwit od paszportu na imię Wilhelma Szmidta, wydany z fabryki Lubinskiego 8561—3—1
- Zaginął kwit od paszportu na imię Stanisława Okrajego, wydany z fabryki Gamoego. 8559 1
- Zaginął dowód cechu rzeźniczego, czeladniczy, wydany w mieście Włocławku. gub. warszawskiej, na imię Antoniego Kryglera 8555—1
- Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki M. Kohna na imię Józefa Hilschera 8554—3—1
- Zaginął paszport na imię Józefa Stawskiego, wydany z gm. Rogoźno, powiatu łęczyskiego. 8551—3—1
- Zaginął kwit od paszportu na imię Wawrzyńca Sarowleca, wydany z fabryki Szypfara. 8552
- Zaginął paszport na imię Maksymiliana Bilskiego, wydany z gminy Wielka Wieś gub. radomska. 8550—3—1
- Zaginął paszport na imię Maryany Adameczewskiej, wydany z gminy Jędrzejów, pow. kleleckiego. 8553—3—1
- Zaginął kwit od paszportu na imię Józefa Jatezaka, wydany z fabryki Tycena 8564—3—1
- Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Heinza i Kuniztera na imię Rocha Florczaka Niezgodzkiego 8565—1
- Zaginął paszport na imię Fran ciszka Kurka, wydany z gminy Dzierżęzna, pow. sieradzkiego. 8549—3—1
- Zaginął kwit od paszportu na imię Michała Piuty, wydany z fabryki Artura Melstra 8568—3—1
- Zaginął paszport na imię Jana Włodarczyka, wydany przez wójta gminy Wydrzyna, powiat wieluńskiego. 8524—3—2
- Zaginął paszport na imię Bolesława Sadło, wydany z gminy Rzgów. 8536—3—2
- Zaginął kwit od paszportu na imię Jana Barona, wydany z fabryki Bechtolda 85'0—3—3
- Zaginął kwit dziesięć orbiowy za nr 3916 z dn 26 września 1904, wydany z Łódzkiej Gazowni miejskiej na imię I I Redlicha. 8526—3—2
- Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki H. Weinbergera na imię Władysława Kryglera. 8537—3—2
- Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Salytera i Belszowskiego na imię Maryl Stefanczyk 8532 3 2
- Zaginął paszport, wydany z gm. Wiskitno, gub. piotrkowska, na imię Szmula Habermans. 8530—3—2
- Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Wajcha na imię Szczepana Klucijasza 8529—3—2
- Zaginęła karta od paszportu na imię Antoniego Piotrowskiego, wydana z biura budowlanego Wende i Klauze. 8549—3-2
- Zaginęła karta od paszportu z fabryki Müllera i Zaidla na imię Pawła Henryka Zawadzkiego. 8401—3—3
- Zaginął paszport wydany z gminy Bartachów, gubernii kaliskiej na imię Józefa Zawłasa. 8499—3—3
- Zaginął paszport na imię Bolesława Sadłowskiego, wydany z gm. Gospodarz 8497 3—3
- Zaginął kwit od paszportu, wydany z fabryki Beka na imię Mertina Obucha. 8466—3—3

Pijcie w święta tylko Wina „Chasta“

Wina „Chasta“
pochodzą
z własnych winnic.

Wina „Chasta“
są czyste
i naturalne.

Wina „Chasta“
odznaczają się
wyborowym smakiem

Wina „Chasta“
Czerwone
od 40 kop. do rb. 1 kop. 25.

Wina „Chasta“
Białe
od 40 kop. do rb. 1.—

Wina „Chasta“
Deserowe
od kop. 80 do rb. 2.—

Skład: Piotrkowska Nr. 99. 3167

AGATOL proszek 20 i 35 k.
pasta 20 k.
St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12. Najlepszy do zębów
eliksir 30 i 50 k.
Odnaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne
i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów
i konserwowania **dziąseł**. Odnacza się silnym i przyjemnym aro-
matem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni **zęby** od przed-
wczesnego próchnienia i bóla, dając im zdrowy i biały wygląd.
Żądać wszędzie! 607-0

**FABRYKA
BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA
Walentego
Przybysza**

w Łodzi, Widzeńska 5,
(róg Środulskiej).
Nagroczona wieloma medalami

Specjalność: **Kosze do fabryk.**
Wyrobiam:

- Mebłe bambusowe pluszem kryte,
 - Mebłe bambusowe matą kryte,
 - Bambusowe etażerki,
 - Bamburowe stoły do kwiatów,
 - Bambusowe gara turki dziecięce,
 - Bambusowe parawany,
 - Bamburowe okrywy,
 - Kosze do podróży,
 - Kosze do bielizny,
 - Kosze do papieru kosze walizowe,
 - Kosze do żywych kwiatów,
 - Kosze do robionych kwiatów,
 - Mebłe ogrodowe, mebleki dla lalek,
 - Koszycki do bułek,
 - Kosze wszelkiego gatunku na ob-
stalniki gotowe dla piekarzów
- Fabryka na Widzeńskiej
Nr 5 przyjmuje wszelkie obsta-
lunki, z dokładnym wykończeniem,
po możliwie najniższych cenach.
2236r 4

Skład win M. D. OKOJEWA

ulica Dzielna № 11.

Podaję do wiadomości Szanownej Publiczności, że otrzy-
małem wielki transport win z czystego soku winnego nie fal-
syfikowanego. Ceny nadwyczał umiarkowane: kop. 40, 50, 60,
80, rb. 1.00 i 1.50. Wina węgierskie i francuskie od rb. 1.25 do
rb. 3.00. Wódki słodkie, koniaki ruskie i zagraniczne różnych
marek. Otrzymałem również wino z gron winnych absolutnie
bez alkoholu. Ktoby zechciał wina bez alkoholu, proszony jest
o żądanie takiego wina, gdyż na składzie posiadam i wiele
gatunków innych win. Kto chce mieć zdrowy żołądek,
powinien pić wino № 7 czerwone słodkie, nadwyczał przy-
jemne w smaku, które było stosowane przy kuracji chorób
żołądkowych w lazarecie w ciągu 1909 roku z nadwyczał po-
myślnymi rezultatami. Dobroć wina tego jest zaświadczoną
przez starszego lekarza № 69 i pieczęcią rządową.

Oliwa do lampek i spławki mego wynalazku palą się
we wszystkich domach. 1 funt 20 kop., knoiki darmo. Oliwę
również można nabywać w składach: Konstantynowska 13,
Franciszkańska 60, Piotrkowska 291, Mikołajewska 89, Kałna
52, Przędzalniana 56 i Sosnowa 3. 3229

Anons!!! Teatr „Moulin Rouge“ Anons!!!

Mikołajewska 40. u MILLERA Mikołajewska 40.

W niedzielę, poniedziałek i wtorek 25, 26 i 27 grudnia
wspaniałe świąteczny program

składający się z 10 bardzo pięknych interesujących, artystycznych
i historycznych obrazów z ostatnich nowości.

Ceny miejsc: I-sze 20 kop., II gie 15 kop., dzieci 10 kop.

Przedstawienia rozpoczynają się o 1-ej po południu
i trwają 2 godziny. 3229 2

ZHANY CYRK A. DEVIGNE przy TARGOWYM RYNKU.

Dziś, dnia 23 grudnia 1910 r.

WSPANIAŁE PRZEDSTAWIENIE

z udziałem całej trupy i nowych debiutantów.
Dziś pierwszy debiut
tylko na czas krótki zorganizowanego z Hamburgskiego parku
zwierzęcego Hagenbeka, — jedynego w świecie mło-
dego pogromcy KORTI
z grupą swoich nadwyczałnie tresowanych

Furora! 11 lwów 11 Furora!

z dwoma tygrysowanem dogami.

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 8 1/2, wiecz 3237
ANONS. Jutro w sobotę, jako w wigilię Bożego Narodzenia, przed-
stawienia nie będzie, a w niedzielę, poniedziałek i wtorek po dwa
WIELKIE PRZEDSTAWIENIA

Najtańsza PRZEPAZ GWIAZDKOWA S. DANCIGA POŁUDNIONA № 13.

Rozmaite ceraty-linoleum, der-
matoidy, płaszowe kołdry, dy-
wany, płaszowe jata-cocos i in-
ne chodniki, wycieraczki, por-
tyery, firanki, story, lambrekiny,
wszystko w największym i naj-
ładniejszym wyborze po neby
wałych cenach.

Tamże dostaje się kalosze
„KOLUMB”
nieślizgające się jak i PETER
BURSKIE —szy gatunek.

SKŁAD OPTYCZNO-ELEKTROTECHNICZNY L. Grodzieński, — ŁÓDŹ — KONSTANTYNOWSKA 7.

Poleca nowość!!!
Eufony bez tuby grające wyraźnie i niekrzykliwe. Kinemato-
grafy od rb. 2 kop. 90, latarnie magiczne od 60 kop., maszyny
parowe, lokomobile od 1 rb. 50 kop., koleje parowe, elektryczne
i mechaniczne od 1 rb. 50 kop. Samochody parowe i mecha-
niczne, Ceppeliny, aeroplany latające induktory, cewki od 2 rb.
Różne zabawki od 3 kop. Latarki elektryczne od 35 kop. Lor-
netki od najtańszych do najdroższych Stereoscopy, binokle,
okulary. Ogromny wybór prezerytyw dla pań i panów, pasów i t.d.
Wyłączna sprzedaż EUFONÓW.
Wielki wybór płyt do GRAFONÓW.

Centralna klinika chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.
Taksa nadwyczał dostępna dla wszystkich. Konsultacya
bezpłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba
35 kop. Sztuczny ząb 65 kop. Przeróbka
i reparacya sztucznych zębów 50 kop. Przy
klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu
sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze
dentyści. 5364165

Wyrób miejscowy
Botalina
do czyszczenia obuwia
W przeciągu 10 lat wypróbowana
i doprowadzona do doskonałości.
Spróbujcie!
Żądajcie wszędzie! 4164 15

Oryginalne pudełko Pigulek
Cauvin'a zaopatrzone są w plombę
komorową*. 2409-9-6

Zarząd TOWARZYSTWA Kolei Elektrycznej Łódzkiej

podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu
24-ym b. m., jako w wigilię Bożego Narodzenia,
wagony Kolei Elektrycznej Łódzkiej przestaną
kursować o godzinie 8 wieczorem; 25-go
b. m., t. j. w pierwszy dzień Bożego Narodzenia,
zaczną kursować o godzinie 12 m. 30 po
południu. 3243

Podarki Gwiazdkowe

W największym wyborze!

Dla Pań

Skunksowe kołnierze	Rb. 29.—
Pluszowe zakłady	Rb. 29.—
Bluzki jedwabne	Rb. 3.90
Halki jedwabne	Rb. 4.25
Matinki	Rb. 1.75
Szlafroki	Rb. 5.25

Dla Panów

Spodnie	Rb. 2.90
Kamizelki fantazyjne	Rb. 2.50
Garnitury marynar.	Rb. 12.50
Palta zimowe	Rb. 18.—

Dla dzieci

Sukieneczki dla dziewcz.	Rb. 1.90
Garnitunki dla chłopcz.	Rb. 3.25
Garnitury uczniowskie	Rb. 5.80

Nadzwyczaj tanio!

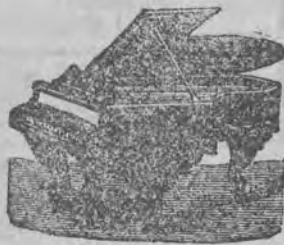
Podarki dla służących

Halki alpagowe	Rb. 1.30
Bluzki flanelowe	Rb. 1.20
Kołnierze futrzane	Rb. 4.25
Mufki futrzane	Rb. 2.25

Schmechel i Rosner

Łódź, Piotrkowska 100. 3218

Józef Grzegorzewski

Piotrkowska № 117, Telef. 14-02.

POSIADA NA SKŁADZIE:

WIELKI WYBÓR

fortepianów i pianin

fabryk krajowych i zagranicznych
po cenach możliwie niskich.

Sprzedaż za gotówkę i na raty. ... Zamiana, wynajem, REPARACJA i STROJENIE.

!! Jedyna Okazyja !!

Zamiast 400 rb. tylko 7rb. 50k.

Pokryty grubą warstwą 18 proc. karat złota Masywny złoty zegarek kosztuje zwykle od 150 do 200 rubli.

A ten elegancki kieszonkowy męski zamknięty pat. zegarek z 3-ma kopertami systemu „Chronometr“, ma ten wygląd i tak samo chodzi, dlatego, że za pomocą elektryczności, jest pokryty 18 proc. karat. grubą warstwą złota.

Mechanizm tego zegarka jest prawdziwy szwajcarski, zegarek chodzi dźwięcznie na 18 rubinach, nakręca się szkiem raz na 36 godzin. Zegarek ten z prawdziwego nowego złota, nagrodzony za dobry gatunek i trwałość wieloma złotymi medalami i odznaczeniami. Cena za № 720 damski lub męski tylko 7 rb. 50 kop., 3 sztuki 21 rb. Taki sam męski otwarty za № 721 4 rb. 25 kop., 2 sztuki 8 rb., 3 sztuki 11 k., poręczenie za trwałość metalu i regularny chód na lat 18. Kto tylko ujrzy ten zegarek, wierz, że on kosztuje 250 rb.

Ceny oznaczone niskie, żeby każdemu dać możliwość nabycia zegarka. Zegarek wyregulowany co do minuty wysła się po otrzymaniu zamówienia, bez zadatku za zabezpieczenie.

Adres, który można tu wyciąć i nakleić na odkrytce lub kopercie:

Austria m. Wiedeń 23
ul. Unteraugartenstrasse
E. 17—12
Jakubowio Jan

Bezpłatnie dodaje się do zegarka: 1) elegancki nowo-modny łańcuszek, 2) srebrny brelok 84 pr., brelok z zajmującymi widokami (pięknych kobiet) lub kompas z tegoż metalu, 3) zamszowy woreczek zabezpieczający zegarek od uszkodzenia. Za cło i przesyłkę 57 kop., na Syberję 95 kop., z zamówieniami można się zwracać po polsku. 3069-3-2

List do Austrii opłaca się nie mniej 10 kop., odkrytka 4 kop.

Wystrzegać się podrabiań.

Największą radość sprawia dzieciom
ofiarowana **Gwiazdkę**

książka, którą nabyć można w księgarni

Stanisława OLCZAKA

MIKOŁAJEWSKA № 20.

UWAGA! W niedzielę przedświąteczne księgarnia
otwarta od 2 do 6-ej. 44 8 1 3

Phosphatine Faliere

przyjemny pokarm najodpowiedniejszy dla dzieci od 6 miesięcy do 10 lat, zwłaszcza w czasie odłączania od piersi i w okresie rośnięcia. Ułatwia żawanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości.

Sprzedaj w składach aptecznych i aptekach. Wystrzegać się bezwartościowych podróbek. 420-24-19

Fabryka Wyrobów Wełnianych

E. Häntschel (j.)

sprzedaje po cenach fabrycznych: KOŁDRY wełniane, SZALE, PLEDY (Kołdry dla dorosłych i dzieci), SUKNA na kostiumy damskie i CHUSTKI — w wielkim wyborze i w różnych cenach. Sprzedaż detaliczna po cenach fabrycznych.

SKŁAD FABRYCZNY

Wólczańska № 19.

4151

Hacele H do podków

oryginalne Leonhardta znane z wyborowego gatunku, z marką fabryczną **L Co** na którą przy nabywaniu Hacele należy zwracać specjalną uwagę.

KRZYSZTOF BRUN I SYN

w Warszawie, Plac Teatralny

2959 8

UWAGA! Gdzie spędzasz czas podczas świąt?
NA WROTNISKU

3187

„The English Skating-Rink“, Ogińska 14.

4 seansy dziennie. — 3 wieczory sportowe.

Popisy wieczornego szampa skatunku Mr A. L. Turnera z Anglii.

Niedziela, dnia 26 grudnia. Wielki wieczór sportowy Na zakończenie od godz. 10¹⁵, wieczorem tańce.

Poniedziałek, dnia 26 grudnia. Podczas 2 seansu (2¹⁵—5 po poł.) Wyciągi dla młodzieży szkolnej z na rotami w ślaskach Podczas 4 seansu (8¹⁵—11¹⁵ wiecz.) Wyciągi o drugie mistrzostwo jazdy z udziałem najlepszego wrotnika m. Łodzi. Nagroda—srebrny medal.

Wtorek, dnia 27 grudnia. Podczas 4 seansu: Wielka zabawa towarzyska „Hat fight“ (angielski sport na kółkach. Z poważaniem

Dyrekcja.

P. S. Dnia 7 stycznia odbędzie się WIELKI BAL MASKOWY na Wrotnisku. Początek o g. 10 wiecz.